

Una de cada tres palmes artesanals de Setmana Santa que es fan a la Vilella Baixa es ven per internet

La majoria de les comandes són nacionals, però també se'n venen a França, Itàlia o els Estats Units

El palmer Joan Vaqué, de Palmes Viaplana, mostra una palma de Setmana Santa. | Ariadna Escoda/ACN

Durant quatre generacions, l'empresa familiar **Palmes Viaplana** ha elaborat palmes i palmons per lluir el **Diumenge de Rams**. Actualment, una de cada tres palmes que es fa a mà en aquest taller de la **Vilella Baixa** (Priorat) es ven en línia. El palmer **Joan Vaqué** apunta que tot i que aquest canal de venda es va obrir fa 7 anys, no va deixar de ser testimonial fins l'esclat de la pandèmia.

"Quan obres una botiga en línia, t'obres al món. La majoria de comandes són de Catalunya o l'estat espanyol, però també en tenim de **França, Itàlia, Andorra o els Estats Units**", explica Vaqué. Entre els compradors hi ha dos perfils: d'una banda, els que mantenen la tradició religiosa i de l'altra, els que valoren la importància d'un producte totalment artesanal.

Tot i el pas dels anys, el disseny i elaboració de les palmes i palmons no ha canviat, segons Vaqué. Per contra, la manera de comercialitzar aquests productes artesanals sí que ha variat substancialment. **La venda en línia ha crescut de forma notable en els últims dos anys i actualment representa el 30% del negoci.** Una fórmula que permet a l'empresa Palmes Viaplana conèixer millor el consumidor final, que majoritàriament és català o de l'estat espanyol.

Després de dos anys condicionats per la pandèmia, **la producció d'aquest any s'assembla a la de 2019**, amb milers de palmes i palmons fetes per a fillols i padrins. Principalment, les palmes fetes a la Vilella Baixa es distribueixen en botigues de joguines i floristeries d'arreu del país, i de forma puntual, en algunes cistelleries que es mantenen en actiu. "Abans de la pandèmia vam fer un estudi de mercat a Catalunya i vam veure que és un desert comercial", sentència Vaqué.

Al taller prioratí on s'elaboren les palmes de forma manual hi queden algunes caixes que es reserven per a la venda en línia de cara als dies posteriors a Diumenge de Rams. Segons el palmer, la compra d'aquest producte **va tenir el seu punt àlgid el cap de setmana passat**, però després d'aquest diumenge, hi ha qui aprofita la botiga virtual per encarregar la seva palma. "Normalment són persones que s'han oblidat de comprar-la amb antelació o bé la compren com un present", apunta Vaqué.

Preocupació per la pèrdua de valorització del públic

Entre les dificultats a les quals ha de fer front aquesta empresa familiar s'hi troba la pèrdua de valorització per part del públic. "Ens preocupa que la gent no s'adoni que té al davant un producte que es fa a mà i un a un", lamenta Vaqué. En aquesta línia, considera que la pitjor competència no és la producció industrial, sinó que la tradició de regalar palmes i palmons per Setmana Santa es perdi per complet. De moment però, **assegura que la demanda d'aquest element vinculat estretament al cristianisme es manté**. Ara bé, més enllà de la tradició religiosa, regalar palmes també s'associa al canvi d'equinocci de primavera, tal com apunta Vaqué.

Les palmes fetes a mà a la Vilella Baixa es venen arreu del país. Foto: Ariadna Escoda/ACN

El futur, vist amb "incertesa absoluta"

El relleu generacional és l'altre repte pendent de superar en un negoci com el de Palmes Viaplana. "De la generació de la meva àvia a la del meu pare no es va perdre res de l'ofici, però de la nostra a la dels meus fills sí. A cada bugada perdem un llençol", argumenta Vaqué. Davant d'aquesta situació, el futur es veu amb "incertesa absoluta" des de la Vilella Baixa. **L'increment de costos de transport i del preu del plàstic i cartró, sumat a l'estancament de preus del producte final també influeixen en el marge de benefici** d'aquesta empresa que acumula quatre generacions de feina. Unes circumstàncies que segons Vaqué, fan que se centrin en l'avui i l'ara per encarar la pròxima campanya.

Malgrat ser un negoci molt estacional, la preparació de les palmes comença mesos abans de la **Setmana Santa**. Entre octubre i novembre es comença a recollir la matèria primera amb què es faran els palmons i fins al febrer, els treballadors d'aquesta empresa elaboren sense pausa aquest producte. Un cop fetes, és moment de preparar cada paquet per a la seva distribució i venda final. Es tracta d'un procés que requereix una **previsió d'un any vista**.

Palmes solidàries per a avis i àvies

Arran de la pandèmia, Palmes Viaplana va impulsar una campanya solidària per **fer arribar palmes a les residències de gent gran i centres de dia**. Una iniciativa que s'ha mantingut des de llavors i que actualment destina l'1% de les vendes en línia a aquesta causa. "És un detall que retorna als avis a la seva infància, quan veuen la palma obren els ulls de cop, estem molt satisfets d'haver impulsat aquesta proposta", reconeix Vaqué.